

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Зарубіжна література» 7 КЛАС

розроблена на основі модельної навчальної програми
«Зарубіжна література. 7-9 класи. Для ЗСО з українською мовою навчання»
(автори: Снегірєва В., Бушакова О., Горобченко І., Каєнко О.)

Навчальна програма розроблена відповідно до Концепції Нової української школи (2016), Закону України «Про освіту» (2017), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, і реалізує засадничі освітні принципи даних державних документів. Вона продовжує НП «Зарубіжна література» для 5-6 класів (авт. Богданець-Білоskalенко Н., Снегірєва В., Фідкевич О.) (2021).

Відповідно до державної освітньої політики в модельній програмі реалізовано такі **підходи у викладанні зарубіжної літератури** в основній школі:

- **особистісно-орієнтований** підхід (розкриття індивідуальності кожного учня через навчання як самостійну і значущу для нього діяльність);
- **компетентісно-діяльнісний** підхід (реалізація ключових компетентностей, наскрізних вмінь, знань і ставлень, прописаних у стандарті);
- **соціокультурний** підхід (залучення в процесі вивчення програмових творів знань історико-культурного і соціокультурного характеру)
- **комунікативний** підхід (послідовний розвиток вміння користуватися літературною мовою як інструментом висловлювання власних думок і почуттів).

Мета предмета: засвоєння школярами духовних та художніх цінностей зарубіжної літератури, підтримка й розвиток в учнів/учениць інтересу до читання, виховання культури сприймання художньої літератури як мистецтва слова, формування умінь критично осмислювати художні тексти (медіатексти) та творчо використовувати їх для усної й писемної комунікації в різних життєвих ситуаціях.

Об'єкт навчання: художній твір в його жанрово-родовій та історико-культурній специфіці. Осмислення твору відбувається в процесі системної діяльності школярів, як організованої вчителем, так і самостійної.

Освітні завдання:

- формування ставлення до літератури як однієї з основних культурних цінностей народу і людства;
- формування та розвиток уявлень про літературний твір як художній світ; як особливий спосіб пізнання життя;
- розвиток здатності сприймати, аналізувати, критично оцінювати та інтерпретувати художні (медіа) тексти, усвідомлювати картину світу, відображену в мистецьких творах, на рівні не тільки емоційного сприйняття, а й інтелектуального осмислення;
- засвоєння комунікативно-естетичних можливостей української мови на основі вивчення визначних творів зарубіжної літератури в кращих українських перекладах;
- розвиток через читання і вивчення класичної та сучасної зарубіжної літератури національно-культурної ідентичності учнів та учениць, формування їх громадянської позиції, вміння сприймати рідну культуру в контексті світової;
- виховання у читача культури формулювання власної думки, здатності аргументувати її та оформляти в усних та письмових висловлюваннях різних жанрів, брати участь в діалогах, дискусіях, грамотно й відповідально комунікувати українською (зокрема онлайн);
- виховання культури розуміння «чужої» позиції, а також толерантного ставлення до цінностей інших людей, культури інших епох і народів; розвиток здатності розуміти художні тексти й медіатексти, що відбивають різні етнокультурні традиції;
- виховання компетентного читача, слухача і комуніканта зі сформованим естетичним смаком;
- усвідомлення значущості читання зарубіжної літератури для власного розвитку та самоосвіти;
- опанування загальнонавчальних умінь (формулювання мети діяльності, її планування, здійснення бібліографічного пошуку, вміння знаходити і обробляти необхідну інформацію з різних джерел, включаючи цифрові, працювати в складі колективу тощо).

Змістовий компонент курсу «Зарубіжна література» в 7-9 класах дібрано з урахуванням вікової психології підлітків, їхніх читацьких інтересів і особливостей сприйняття художнього тексту та структуровано на основі жанрового (7 кл.), поєднання історико-хронологічного та проблемно-тематичного принципів (8 – 9 кл.).

Список творів обумовлений колом інтересів школярів та завданням збагачення їхнього життєвого й читацького досвіду надбанням кращих творів зарубіжного письменства. Він містить фольклор і художні твори, що порушують вічні проблеми добра і зла, любові і співчуття, гідності й людяності, прекрасного в природі та людському житті. В анотаціях до тем, що вивчаються, акцентується на актуальних для сучасного читача питаннях і пошуках, які дають можливість трактувати художній твір у контексті сьогодення.

Діяльнісний компонент розроблено згідно з Рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (наказ МОН України від 1 квітня 2022 р. № 289).

7 КЛАС

Кількість годин: 1 год/тиждень - 35 годин на рік.

Очікувані результати навчання: учень / учениця ...	Зміст навчального предмета	Можливі види навчальної діяльності
ВСТУП (1 година)		
<p>(1) відповідає на запитання за змістом почутого художнього тексту (медіатексту) [9 МОВ 1.1.2-1]; коментує інформацію, сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];</p> <p>(2) переказує почуте повідомлення, акцентуючи увагу на змісті в цілому [9 МОВ 1.2.1-1];</p>	<p>Жанри художньої літератури.</p> <p>Теорія літератури. Поняття про літературний жанр. Епічні і ліричні жанри.</p>	<p>Активне слухання, аудіювання, візуалізація (схема, таблиця, плакат);</p> <p>- створення повідомлення (усного чи письмового).</p> <p>Усний стислий переказ нової навчальної інформації;</p> <p>- коментування та оцінка інформації з текстових і цифрових джерел.</p>

<p>коментує та оцінює інформацію з різних джерел, зокрема цифрових [9 МОВ 1.5.1-1];</p> <p>(3) з'ясовує важливість і прогнозує доцільність використання інформації [9 МОВ 2.4.1-1]; застосовує вивчені теоретико-літературні поняття [9 МОВ 2.1.2-2];</p> <p>(4) записує власне або чуже мовлення, використовуючи різні графічні прийоми; аналізує і вдосконалює зміст написаного [9 МОВ 3.1.1-1].</p>		<p>Різні види читання; - пояснення теоретико-літературних понять.</p> <p>Запис власних міркувань у вигляді медійного продукту</p>
--	--	--

ЧАСИ ЛЕГЕНД • Балада (3 години)

<p>(1) переказує почутий художній текст (медіатекст) докладно, акцентуючи увагу на окремих важливих деталях [9 МОВ 1.2.1-1]; передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння художнього тексту [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p>(2) коментує особливості вираження емоційного стану в різних культурах на основі аналізу діалогів/монологів персонажів [9 МОВ 1.8.4-1];</p>	<p align="center">2 твори за вибором учителя</p> <p>Йоганн Вольфганг фон Гете (1749-1832). «Вільшаний король». Фольклорна основа балади, її алегоричний зміст. Співвідношення фантастичного і реального у творі.</p> <p>Адам Бернард Міцкевич (1798-1855). «Світязь».</p>	<p>Створення асоціативного ряду; - відтворення усно подій сюжету, визначення послідовності подій та пояснення їх взаємозалежності.</p> <p>Інтерв'ю з письменником; - аналіз діалогів (характеристика ситуації спілкування, визначення мети і позицій мовців); - віртуальна екскурсія до озера Світязь.</p>
---	---	---

<p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, пояснює їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 1.8.1-2];</p> <p>(3) виразно читає балади, дотримуючись партитури [9 МОВ 2.1.1-1]; визначає специфіку балади як жанру [9 МОВ 2.2.6-1]; формулює тему, ідею балади, коментує її символіку та засоби виразності [9 МОВ 2.2.3-1]; співвідносить зміст сприйнятого художнього тексту (медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених проблем з урахуванням власного досвіду [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p>(4) створює на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]; взаємодіє з іншими особами, використовуючи твори мистецтва для створення власних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 4.2.3-1].</p>	<p>Патріотичний мотив як провідна ідея твору. Символіка образів, національний колорит балади.</p> <p>Роберт Луїс Стівенсон (1850-1894). «Вересовий трунок». Уславлення духовної стійкості, мужності і самопожертви у боротьбі з ворогами. Фольклорні елементи у творі.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Літературна балада, її зв'язки з фольклором. Поняття про символ і символіку. Пафос у художньому творі. Поглиблення знань про монолог і діалог літературних героїв.</p>	<p>Створення партитури виразного читання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виразне читання балад; - бесіда про художню правду і вимисел у баладах, символічність образів; - виконання завдань на коментування експресивної лексики, пафосу твору; - створення структурно-логічної схеми (сюжетний ланцюжок, інтелект-карта, кластер тощо); - аналітико-синтетична робота над текстами балад: визначення теми, ідеї, виражальних засобів тощо. <p>Створення ілюстрацій та авторського мультимедійного контенту до балад з використанням інтернет-джерел, його презентація.</p>
---	---	--

ПЕРЛИНКИ НА ДОЛОНІ • Новела (4 години)

(1) обговорює актуальність художнього тексту, ідейно-тематичні та загальні естетичні особливості, зв'язок тексту з певною епохою [9 МОВ 1.1.2-2];
формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4];
виявляє невербальні засоби, що вказують на наявність у художньому тексті, медіатексті прихованої інформації, передає прихований зміст почутого [9 МОВ 1.7.1-2];

(2) окреслює тематику і проблематику художнього тексту для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];
виявляє важливі деталі художнього тексту [9 МОВ 1.4.1-2];
наводить приклади конструктивної /неконструктивної комунікації героїв твору та коментує її [9 МОВ 2.3.1-1];

(3) виконує завдання за текстом, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.1.1-1];
коментує власні почуття під час читання тексту і враження від прочитаного, аналізує

2 твори за вибором учителя

Едгар Аллан По (1809-1849).
«Жабка».

Мотив помсти і відплати за зло. Образи короля, Жабки, Тріпетти. Гуманістичний пафос твору.

Гі де Мопассан (1850-1893).
«Наместо».

Соціальні мотиви у творі. Образ Матильди Луазель, його привабливість. Своєрідність авторського гумору.

О.Генрі (1862-1910). **«Дари волхвів»**
або «Останній листок».

Моральний зміст новели «Дари волхвів», її зв'язок з біблійним сюжетом. Родина Діллінгем Янг як символ істинного кохання і відданості. Звеличення у новелі «Останній листок» людської жертвності і гуманізму. Образ Бермана.

Аудіювання інформації з визначенням ключових слів та відтворення змісту почутого з їхньою допомогою;

- виконання тестових завдань;
- створення візитної картки художнього твору;
- укладання інтелект-карти.

Обґрунтування актуальності порушених у новелах проблем;

- наведення прикладів з художніх текстів щодо вміння чи невміння керувати емоціями;
- характеристика взаємозв'язку між темою та основною думкою новели.

Різні види критичного читання художніх текстів;

- аналітико-синтетична робота над текстами новел: визначення теми, ідеї, елементів композиції, сюжету тощо;

- робота з додатковими словниковими та довідковими джерелами.

<p>вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; виявляє причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує та оцінює їх поведінку [9 МОВ 1.8.1-2]; користується довідковими джерелами за завданням учителя або підручника [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>(4) створює самостійно тексти (медіатексти), аналізує і вдосконалює зміст написаного відповідно до теми та мети висловлювання [9 МОВ 3.3.2-1].</p>	<p>Етгар Керет (нар. 1967). «Розбити свина». Погляд автора на сімейне виховання. Особливості світобачення дитини й дорослого. Динаміка образу хлопчика Йоаві.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Новела (поглиблення поняття), її художні особливості. Поглиблення поняття про художню деталь.</p>	<p>Твір за метафорою; - письмова відповідь на запитання; - створення власного медіатексту на основі прочитаного, зокрема - з використанням комп'ютерних програм.</p>
--	---	--

ПІДЛІТОК У ВИРІ ЧАСУ • Роман і повість (4 години)

<p>(1) переказує почутий художній текст (медіатекст) вибірково, акцентуючи увагу на змісті в цілому та на окремих важливих деталях або фрагментах тексту [9 МОВ 1.2.1-1]; виконує різні ролі у груповій комунікації (зокрема онлайн) [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>(2) співвідносить зміст сприйнятого художнього тексту з історичним і соціокультурним контекстом, позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p>	<p align="center">1 твір за вибором вчителя</p> <p>Джефрі Тріз (1909-1998). «Слідами змови». Історична епоха та її художнє відтворення у романі. Англія кінця XVI ст. очима автора. Пригоди Річарда Браунріга та Кетрін, їх роль у розвитку сюжету. Зображення у романі історичних особистостей (Шекспір,</p>	<p>Обговорення текстів (прочитаних чи прослуханих), дискусія (зокрема - онлайн); - евристична бесіда.</p> <p>Прогнозування подій у тексті за заголовком, ілюстрацією, уривком; - постановка проблемних запитань, пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій героїв художніх творів.</p>
--	--	---

<p>прогнозує зміст твору за заголовком, ілюстрацією, уривком [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p>формулює запитання щодо вирішення життєвих ситуацій, в яких опиняються літературні герої [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p>(3) переказує текст вибірково, від імені персонажів [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>розмежовує в художньому тексті фактичну інформацію та авторську фантазію, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p>систематизує інформацію у різний спосіб [9 МОВ 2.2.5-1];</p> <p>(4) творчо опрацьовує прочитаний художній текст (медіатекст), передає його в іншому культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.7.1-1];</p> <p>самостійно добирає інформацію з різних джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>структурує інформацію графічно і візуально, передаючи зміст і власне розуміння художнього тексту [9 МОВ 2.6.1-2].</p>	<p>Бербедж, королева Єлизавета). Художні особливості твору.</p> <p>Джон Бойн (нар. 1971). «Хлопчик у смугастій піжамі». Історична основа роману. Події Другої світової війни, трагедія Голокосту очима хлопчика Бруно. Образи Бруно і Шмуля, спільне і відмінне між ними. Засторога проти фатальних наслідків людської жорстокості і війни. Особливості авторського стилю.</p> <p>Теорія літератури. Поглиблення знань про роман. Поняття про історичний роман та його художні особливості. Роль авторської фантазії у історичному творі.</p> <p>Кетрін Патерсон (нар. 1932). «Міст у Терабітію». Історія-притча про дружбу двох дітей, про життя і смерть, дорослішання і духовне зростання, розуміння і прощення. Уявне королівство Терабітія</p>	<p>Різні види читання (аналітичне, вибіркове, повне, пошукове, сюжетне, вдумливе, критичне або ін.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - переказ (близький до тексту, вибірковий, від імені одного з персонажів тощо); - аналітико-синтетична робота над текстом історичних повістей: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету; - гронування “Образ літературного героя”; - створення цитатної характеристики героїв твору; - співвіднесення змісту творів з історичним контекстом. <p>Навчальний (груповий/індивідуальний) проєкт “Історія і сучасність у творах зарубіжної літератури”.</p> <p>Самостійний добір інформації у бібліотеках і на рекомендованих учителем сайтах;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення графічних і візуальних засобів передачі інформації
---	--	---

	<p>як символ дитячих мрій. Образи Джесса і Леслі. Автобіографічний характер твору.</p> <p>Турюн Ліан (нар. 1956) «Лише хмари танцюють з зірками». “Недитячі” проблеми дитинства у оповіді Турюн Ліан. Марійка, причини її депресії і зворотний шлях до реальності. Зв’язок з мамою - необхідна умова дитячого щастя. Образи Марійки і Якуба, їх динаміка. Щирість оповіді, оптимізм фіналу.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Поглиблення знань про повість та її сучасні різновиди.</p>	<p>художніх творів, зокрема і з використанням комп’ютерних програм.</p>
--	--	---

НИШПОРКУ ВИКЛИКАЛИ?... • Детектив (4 години)

<p>(1) використовує різні види сприймання текстів для пошуку, обробки, аналізу та добору інформації [9 МОВ 1.2.3-1]; коментує інформацію, сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.4.2-1];</p>	<p align="center">2 твори за вибором вчителя</p> <p>Артур Ігнатіус Конан Дойл (1859-1930). «Обряд дому Месгрейвів» або «Пістрява стрічка».</p>	<p>Перегляд слайд-презентації про детективні твори зарубіжних авторів та виконання інтерактивних завдань; - віртуальна екскурсія в музей Шерлока Холмса в Лондоні;</p>
--	--	---

<p>(2) переказує текст докладно, відповідно до поставленого завдання [9 МОВ 1.2.1-1]; коментує власний емоційний стан від прочитаного [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>(3) читає та аналізує художні тексти зарубіжних авторів [9 МОВ 1.2.3-1]; визначає позицію співрозмовника для досягнення мети комунікації (читає за ролями) [9 МОВ 1.5.1-5]; окреслює тематику і проблематику художнього тексту для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; виявляє важливі художні деталі [9 МОВ 1.4.1-2]; характеризує персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 2.4.5-1]; використовує різноманітні читацькі стратегії (зокрема “літературознавчу експертизу”) [9 МОВ 4.2.3-2];</p> <p>(4) продукує ідеї у створенні власного тексту на основі прочитаного [9 МОВ 3.1.5-1]; перетворює інформацію з однієї форми в іншу для вирішення комунікативних завдань [9 МОВ 2.7.1-1];</p>	<p>Захоплива інтрига - основа детективного твору, особливості сюжету і композиції у ньому. Образи Шерлока Холмса і Джона Вотсона, розподіл між ними ролей у художньому просторі твору. Сутність дедуктивного методу.</p> <p>Родинна легенда як основа детективного сюжету оповідання «Обряд дому Месгрейвів». Засоби створення атмосфери таємності.</p> <p>Сімейний конфлікт і його злочинні наслідки у творі «Пістрява стрічка».</p> <p>Шлях Грімсбі Ройлотта від перспективного лікаря до вбивці.</p> <p>Агата Крісті (1890-1976). «Таємниця іспанської шалі».</p> <p>Особливості композиції оповідання, відсутність у ньому більшості рис класичного детективу. Образ Ентоні Іствуда. Непередбачуваність фіналу. Ознаки новели у творі.</p> <p>Теорія літератури.</p> <p>Детектив, його різновиди. Поглиблення поняття про художню деталь.</p>	<p>- коментування сюжетів детективних творів.</p> <p>Переказ детективних сюжетів та науково-популярного тексту (з відповідного розділу підручника);</p> <p>- коментування власних почуттів і враження.</p> <p>Читання (коментоване, оглядове, вибіркове);</p> <p>- виразне читання діалогів (за ролями) і монологів з детективів, визначення особливостей стилю та значення художніх деталей;</p> <p>- аналіз детективних творів: визначення теми, ідеї, елементів композиції, сюжету тощо;</p> <p>- дослідження-порівняння образів, подій і ситуацій у детективі.</p> <p>Створення реклами прочитаних творів (групова робота);</p> <p>- створення текстів на основі кількох графічних джерел інформації;</p> <p>- редагування власних і колективних текстів.</p>
---	---	---

<p>демонструє толерантність і здатність до конструктивної взаємодії у процесі редагування [9 МОВ 3.3.3-2].</p>		
<p>ОКУЛЯРИ З КОЛЬОРОВИМИ СКЕЛЬЦЯМИ • Поезія (2 години)</p>		
<p>(1) творчо обробляє інформацію, сприйняту на слух [9 МОВ 4.2.2-1]; використовує різні джерела для пошуку й класифікації мистецької інформації [9 МОВ 1.3.1-1];</p> <p>(2) читає тексти поезій у різний спосіб, відповідно до завдання вчителя чи підручника [9 МОВ 2.1.1-1]; аналізує, інтерпретує, зіставляє пейзажну лірику зарубіжних та українських авторів [9 МОВ 2.4.5-1];</p> <p>(3) розпізнає в ліричному творі зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2]; обґрунтовує думку щодо естетичної та мистецької цінності літературних, музичних та образотворчих творів у культурно-історичному контексті з урахуванням взаємозв'язків української та інших національних культур [9 МОВ 2.3.3-1];</p>	<p style="text-align: center;">2-3 вірші за вибором вчителя</p> <p>Шандор Петефі (1823-1849). «Пісня собак», «Пісня вовків». Погляд автора на вибір життєвої позиції, створення ситуації вибору для читача. Волелюбний настрій поезій.</p> <p>Емілі Елізабет Дікінсон (1830-1886). «Хистка пелюстка розповита...», «Я вчора загубила світ...». Єдність ліричної героїні з природою і світом. Глибина і оригінальність авторського світобачення.</p> <p>Рабіндранат Тагор (1861-1941). «Хай навстіж двері...». Радість єднання з навколишнім світом, активний оптимізм ліричного героя, глибина його почуттів.</p>	<p>Прослуховування дібраних поезій в аудіо записах; - створення “ланцюжка асоціацій”.</p> <p>Обговорення настрою, почуттів та думок, викликаних поетичними творами; - виконання завдань на визначення мотивів, лейтмотивів та важливих художніх деталей поетичного твору.</p> <p>Різні види читання, дослідження особливостей авторських порівнянь, метафор, епітетів; - завдання на порівняння: а) прозових і поетичних описів природи; б) пейзажів у поезіях різних авторів (зарубіжних й українських); в) пейзажів у літературних, музичних та образотворчих творах.</p>

<p>(4) створює самостійно або у складі колективу медіатексти на основі прочитаного, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p>ідентифікує помилки на рівні змісту, структури та мовного оформлення [9 МОВ 3.3.1-1];</p> <p>оцінює власну і чужу творчість з наведенням аргументів [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p>Хуан Рамон Хіменес (1881-1958). «На солодкий смуток поля...». Взаємозв'язок природи з настроєм ліричного героя. Роль пейзажу у творі.</p> <p>Теорія літератури. Римована і неримована поезія. Поглиблення знань про пейзаж у ліричному творі, засоби художньої виразності.</p>	<p>Створення на основі опрацьованих творів індивідуального або колективного медіапродукту;</p> <p>- оцінювання і самооцінювання роботи.</p>
--	---	---

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ • Автобіографічна проза (4 години)

<p>(1) відтворює зміст і коментує проблематику прослуханих художніх і науково-популярних текстів [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>формулює запитання для уточнення змісту та окремих деталей [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p>(2) усно переказує здобуту інформацію [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>коментує прочитаний твір і висловлює власне ставлення до нього [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>створює словесні та / або графічні ілюстрації до почутого художнього тексту та розгорнутий коментар до них [9 МОВ 3.1.2-1];</p>	<p align="center">1 твір за вибором вчителя</p> <p>Алан Маршалл (1902-1984). «Я вмів стрибати через калюжі». Оптимізм, цілеспрямованість та стійкість головного героя, ураженого важкою хворобою. Роль батьківської підтримки та дружби з однолітками в становленні особистості Алана. Зображення у творі природи та трудящого люду Австралії початку ХХ століття.</p>	<p>Аудіювання окремих частин творів і науково-популярної інформації, формулювання запитань для уточнення змісту та окремих деталей.</p> <p>Усний стислий, вибірковий переказ здобутої навчальної інформації;</p> <p>- обговорення емоційно-ціннісного ставлення до прочитаного та впливу твору на читача;</p> <p>- створення малюнків та / або словесних ілюстрацій до творів з розгорнутим коментуванням.</p>
---	--	--

<p>(3) характеризує емоційний стан літературних героїв з проєкцією на власне сприйняття подій твору [9 МОВ 1.8.1-2]; відтворює ключові фрагменти твору за складеним планом [9 МОВ 1.2.2-1]; бере участь у дискусії за проблемним завданням, виявляє власну позицію [9 МОВ 3.1.2-3];</p> <p>(4) пише твір-роздум на задану тему і публікує його в соцмережах [9 МОВ 3.1.2-1]; використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 1.3.1-1]; бере участь в обговоренні екранізацій (епізодів) творів [9 МОВ 3.1.2-2]; висловлює власне ставлення до прочитаного [9 МОВ 3.1.2-3].</p>	<p>Джеральд Малкольм Даррелл (1925-1995). «Моя сім'я та інші звірі». Відомості про природоохоронну діяльність автора. Поетизація краси навколишнього світу, зв'язку людини з усім суцям. Відкритість душі хлопчика Джеррі, пізнання ним краси довкілля. Особливості авторського гумору та іронії.</p> <p>Теорія літератури. Автобіографічна проза, її художні особливості. Поглиблення знань про гумор та іронію.</p>	<p>Різні види читання (аналітичне, вибіркоче, повне, пошукове та ін.); - відтворення сюжетів творів, укладання плану змісту; - формулювання запитань до змісту творів і пошук відповідей на них.</p> <p>Створення текстів-роздумів про проблеми родинних стосунків і стосунків між однолітками для опублікування у соціальних мережах; - перегляд екранізацій (епізодів) художніх творів та їх обговорення.</p>
---	---	--

ГОЛОСИ З МАЙБУТНЬОГО • Наукова фантастика і фентезі (2 години)

<p>(1) відтворює зміст науково-популярної інформації за ключовими словами [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>(2) переказує зміст почутих фантастичних оповідань [9 МОВ 1.2.1-1];</p>	<p style="text-align: center;">1 твір за вибором вчителя</p> <p>Айзек Азімов (1920-1992). «Роббі». Роздуми А.Азімова про майбутні стосунки людини і штучного інтелекту.</p>	<p>Аудіювання науково-популярної інформації з визначенням ключових слів; - відтворення змісту з їх допомогою; - перегляд презентації навчального матеріалу.</p>
---	--	---

<p>коментує діалоги та монологи літературних героїв у різних комунікативних ситуаціях [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>висловлює власне ставлення до поведінки персонажів творів [9 МОВ 3.1.2-3];</p> <p>(3) готує виразне читання діалогів і монологів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>використовує вербальні і невербальні засоби комунікації [9 МОВ 1.7.2-1];</p> <p>аналізує художній текст із застосуванням теоретико-літературних понять [9 МОВ 2.1.2-2];</p> <p>(4) знаходить додаткову інформацію в одному чи кількох джерелах і використовує її відповідно до самостійно визначених цілей [9 МОВ 1.3.1-1];</p> <p>створює (самостійно або колективно) комікси / малюнки [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>.</p>	<p>Образи Глорії і Роббі. Гуманістичний пафос твору.</p> <p>Роберт Шеклі (1928-2005). «Привид V». Ознаки новели у творі. Світ дитячих страхів і фантазій як змістова основа новели. Своєрідність гумору.</p> <p>Анджей Сапковський (нар. 1948). «Відьмак». Світ слов'янської міфології та фольклору в новелі. Відображення у творі моральних проблем людства. Образ Геральта, мисливця за нечистю. Особливості фентезійного світобачення.</p> <p>Марісса Мейєр (нар. 1975). «Маленький андроїд». Сучасна обробка казкового сюжету про Русалоньку в оповіданні. Образ Меч 6.0 (Стар) - дроїда, що зміг піднятися до рівня почуттів людини. Своєрідність теми кохання. Гуманізм твору.</p> <p>Теорія літератури. Поглиблення знань про наукову фантастику/фентезі в літературі.</p>	<p>Відтворення змісту почутих фантастичних оповідань;</p> <p>- коментування діалогів та монологів у контексті зображуваної комунікативної ситуації.</p> <p>Виразне читання діалогів та монологів з використанням вербальних і невербальних засобів комунікації;</p> <p>- аналітико-синтетична робота над текстами: визначення теми, ідеї, елементів сюжету тощо.</p> <p>Пошук додаткової науково-популярної інформації до фантастичних творів у захищених джерелах інтернет-мережі;</p> <p>- обговорення відмінностей між науковою інформацією та фантастикою/фентезі, створення повідомлення про це з наведенням прикладів різного подання інформації;</p> <p>- самостійне або колективне створення коміксів або малюнків.</p>
---	---	---

ПІДСУМКОВИЙ УРОК <i>(1 година)</i>		